

Vlaams
Parlement

vergadering **C11 – WON2**
zittingsjaar 2012-2013

Handelingen

Commissievergadering

Commissie voor Woonbeleid, Stedelijk Beleid en Energie

van 4 oktober 2012

INHOUD

Vraag om uitleg van mevrouw Patricia De Waele tot mevrouw Freya Van den Bossche, Vlaams minister van Energie, Wonen, Steden en Sociale Economie, over de stand van zaken betreffende het Huurgarantiefonds - 4 (2012-2013)	3
Vraag om uitleg van de heer Bart Martens tot mevrouw Freya Van den Bossche, Vlaams minister van Energie, Wonen, Steden en Sociale Economie, over de wenselijkheid van participatie van gemeenten in Electrabel Customer Solutions en Luminus, en de mogelijke conflicten als gevolg van de sensibiliserende en dienstverlenende taak op het vlak van leverancierskeuze - 15 (2012-2013)	4
Vraag om uitleg van mevrouw Patricia De Waele tot mevrouw Freya Van den Bossche, Vlaams minister van Energie, Wonen, Steden en Sociale Economie, over de verplichte schuldsaldooverzekering bij het afsluiten van een Vlaamse Woonlening - 23 (2012-2013)	7

■

Voorzitter: de heer Jan Penris

Vraag om uitleg van mevrouw Patricia De Waele tot mevrouw Freya Van den Bossche, Vlaams minister van Energie, Wonen, Steden en Sociale Economie, over de stand van zaken betreffende het Huurgarantiefonds - 4 (2012-2013)

De voorzitter: Mevrouw De Waele heeft het woord.

Mevrouw Patricia De Waele: Voorzitter, een jaar geleden heeft de minister het idee gelanceerd een Huurgarantiefonds op te richten. Dit fonds wordt opgericht om te voorkomen dat huurders die hun huurgeld niet kunnen betalen, meteen op straat zouden worden gezet en dat verhuurders inkomstenverlies lijden.

We hebben ondertussen al verschillende keren over de inhoud van dit Huurgarantiefonds gedebatteerd. Hierbij zijn de vrijwilligheid en de verplichting door de LDD-fractie steevast ter sprake gebracht.

De minister is er duidelijk zelf nog niet uit wat het zal worden. Uit het antwoord op mijn schriftelijke vraag van 22 juni 2012 blijkt dat de minister voorstander is van een fonds dat op een verplichte algemene bijdrage is gebaseerd. Tijdens de plenaire vergadering een maand eerder heeft de minister echter verklaard dat het voor haar persoonlijk niet om een verplichting hoeft te gaan.

Ik heb in verband met dit dossier steeds de nadruk gelegd op het principe van de vrijwilligheid. Ik blijf erbij dat een verhuurder zelf moet kunnen bepalen of hij al dan niet in dit fonds wil stappen. Indien de minister voor een verplichting opteert, moeten we volgens mij ook eens over een bijdrage door de huurders nadenken. Dit fonds wordt tenslotte in het leven geroepen om hun woonzekerheid te garanderen.

Ook over de inwerkingtreding van het fonds an sich bestaat heel wat onduidelijkheid. Tijdens de plenaire vergadering van 16 mei 2012 heeft de minister verklaard dat het fonds, indien voor een verplichting wordt geopteerd, er pas kan komen zodra Vlaanderen voor de registratie van de contracten bevoegd wordt. Dat zou in 2015 gebeuren. In het antwoord op mijn schriftelijke vraag van 22 juni 2012 staat echter iets anders. De effectieve inwerkingtreding van het stelsel zou afhankelijk zijn van de termijn die nodig is om de vereiste softwareontwikkeling tot stand te brengen. De minister rekent erop dat het stelsel in de loop van 2013 in werking zou kunnen treden. Enige verheldering lijkt me hier op zijn plaats.

Minister, hebt u ondertussen de knoop doorgehakt? Hebt u beslist of het om een verplichte of een vrijwillige bijdrage zal gaan? Wat vindt u van het idee de huurder ook aan dit fonds te laten bijdragen?

Het is van fundamenteel belang te weten vanaf wanneer de concrete uitbetaling zal geschieden. Zal dat gebeuren vanaf de start van de wanbetaling of vanaf het ogenblik waarop de vrederechter een vonnis velt? Wie zal dan voor de kosten van de procedure bij het vredegerecht opdraaien? In veel gevallen zal het immers om een uitstel van executie gaan en zal de eigenaar nog een tweede maal voor een vonnis naar het vredegerecht moeten stappen.

De voorzitter: Minister Van den Bossche heeft het woord.

Minister Freya Van den Bossche: Voorzitter, ik geef graag wat verheldering. Zoals iedereen weet, ben ik voorstander van een verplichte algemene bijdrage. Het Algemeen Eigenaars en Mede-eigenaars Syndicaat (AES) is dat overigens ook. De reden is eenvoudig. Op die manier kan de risicospreiding door middel van een kleine bijdrage zeer duidelijk worden georganiseerd en kunnen alle huurders en verhuurders van een dekking genieten. Door het risico in zijn algemeenheid weg te nemen, kunnen we bovendien ook macro-effecten op de prijzen sorteren. Dit geldt zeker voor het laagste segment van de huurmarkt, waar de prijzen het sterkst stijgen. De verhuurders moeten het risico immers niet meer in de huurprijs verrekenen. Ze kunnen ervan uitgaan dat de dekking op een andere manier wordt georganiseerd.

Zoals ik ook al in eerdere antwoorden heb vermeld, geef ik er de voorkeur aan die bijdragen aan de registratie van de huurcontracten te koppelen. Het is echter nog niet duidelijk of Vlaanderen daarvoor bevoegd wordt. Indien dit deel van het over te dragen pakket zou uitmaken, moeten we nog steeds op de wetteksten wachten.

Ik wil daar niet op wachten. Dit zou immers betekenen dat we het einde van deze legislatuur niet meer zouden halen. Ik stel dan ook een andere aanpak voor. We zouden het fonds in een eerste fase op basis van vrijwilligheid uitbouwen. De verhuurders die zich willen aansluiten, zullen dat kunnen zodra het fonds er is. We hebben in het geld voorzien om dit vanaf het begin van 2013 effectief van start te laten gaan. De werkelijke startdatum zal van de besluitvorming en van de implementatie van het een en het ander afhangen. We hebben in elk geval in geld voorzien om minstens een eerste fase aan te vatten. De tweede fase zal allicht voor een volgende legislatuur zijn. Tijdens de eerste fase zal het fonds op vrijwilligheid worden gebaseerd.

De concrete uitbetalingen door het fonds kunnen pas starten wanneer de vrederechter de voorwaardelijke ontbinding van het huurcontract heeft uitgesproken. Dit betekent dat de vrederechter de huurder bepaalde voorwaarden oplegt. Indien hij die voorwaarden naleeft, hoeft de vrederechter het contract nog niet te ontbinden. Indien hij die niet naleeft, wordt het huurcontract wel ontbonden.

De vrederechter kan aan dat vonnis ook het recht koppelen om te putten uit dat fonds. Op basis van dat vonnis kan de verhuurder een aanvraag indienen om geld te krijgen uit het fonds, maar voor de frequentie en hoogte van de financiële bijdrage wordt rekening gehouden met de termijn van wanbetaling. De verhuurder zal in principe vergoed worden met terugwerkende kracht vanaf het moment dat er wanbetaling is geweest. De uitbetaling kan pas gebeuren wanneer de vrederechter duidelijk heeft gemaakt dat het recht bestaat om uit het fonds te putten.

Diegene die in het gelijk wordt gesteld, wordt vrijgesteld van gerechtskosten. Als de verhuurder wint, dan dient de huurder de kosten te betalen. Het fonds draagt niet bij aan gerechtskosten. Dat lijkt me ook logisch.

Mevrouw Patricia De Waele: Minister, ik onthoud in ieder geval dat u van start wilt gaan, en dat u opteert voor een vrijwillige bijdrage. Dat stemt me zeer tevreden. Op mijn vraag of de huurder ook een bijdrage dient te leveren voor dit fonds heb ik echter nog geen duidelijk antwoord gekregen.

Minister Freya Van den Bossche: Neen, het gaat om een bijdrage van de verhuurder, die ook verzekerd zal worden van de huurinkomsten via dat fonds. De uitbetalingen gebeuren rechtstreeks aan de verhuurder, niet aan de huurder. De verhuurder verzekert zich, en ontvangt de gelden uit het fonds.

Mevrouw Patricia De Waele: Als de huurder zeker niet zal moeten bijdragen, dan vind ik dit een extra argument om ervoor te zorgen dat er nooit een verplichte bijdrage zal gebeuren. Tenslotte is het immers ook om de woonzekerheid van de huurder te garanderen, dat het Huurgarantiefonds in het leven geroepen is. Ik hoop dat dit argument de jaren zal doorstaan.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

■

Vraag om uitleg van de heer Bart Martens tot mevrouw Freya Van den Bossche, Vlaams minister van Energie, Wonen, Steden en Sociale Economie, over de wenselijkheid van participatie van gemeenten in Electrabel Customer Solutions en Luminus, en de mogelijke conflicten als gevolg van de sensibiliserende en dienstverlenende taak op het vlak van leverancierskeuze - 15 (2012-2013)

De voorzitter: De heer Martens heeft het woord.

De heer Bart Martens: Voorzitter, minister, mijn vraag is ingegeven door een bericht uit de krant De Tijd van vorige week. Daaruit bleek dat de participatie van gemeenten in Electrabel Customer Solutions (ECS) hoe langer hoe minder opbrengt. Dat is misschien maar goed ook, want eindelijk blijkt dat de vrije leverancierskeuze begint te werken, en dat mensen effectief de stap zetten naar goedkopere of meer geschikte leveranciers, waardoor het monopolie van Electrabel op de energiemarkt wordt doorbroken. Op die manier wordt er een neerwaartse druk op de prijzen uitgeoefend.

Vroeger zat de wereld eenvoudiger in elkaar. Men had de intercommunales, die in onze straten de netten beheerden en ook de stroom en het gas verkochten. Sinds de liberalisering van de markt in 2003 zijn deze activiteiten gesplitst, en kunnen de gemengde intercommunales – waar Electrabel als private partner mee in het beheer van de netten zit – geen stroom en gas meer verkopen. Die hebben dan hun activiteiten opgesplitst in distributienetbeheerders enerzijds, en anderzijds de private dochter van Electrabel – Electrabel Customer Solutions –, die de verkoop op zich nam van stroom en gas.

In die hele operatie is de klantenportefeuille van die gemengde intercommunales aan ECS overgedragen. Klanten die in het werkingsgebied van die intercommunales woonden en die geen contract afsloten bij een nieuwe speler op de markt, bleven automatisch klant bij de standaardleverancier ECS. Zij betalen tot nu toe spijtig genoeg nog altijd de duurste prijzen.

In ruil voor het inbrengen van die klantenportefeuille hebben de gemeenten toch een mooie deal kunnen sluiten. Met een aandeel van 3 procent in het kapitaal van ECS kregen ze wel winstbewijzen voor 40 procent van de winst die ECS opstreekt. Met de massale leegloop van klanten bij Electrabel begint die winst nu serieus te tanen. Dat levert dus ook minder inkomsten op voor de gemeentebesturen – iets wat ze overigens zelf hadden ingecalculeerd.

Minister, de participatie van gemeenten in ECS en – mutatis mutandis – in EDF Luminus voor wat betreft de zuivere netbeheerders is sowieso ongezond. Een goede marktwerking is gebaat bij een volledige ontvlechting van activiteiten van productie en invoer enerzijds en netbeheer en levering anderzijds. De productie, invoer en levering wordt overgelaten aan elkaar concurrerende maatschappijen. Het netbeheer moet zo onafhankelijk mogelijk worden uitgeoefend.

Zolang producenten als Electrabel mee participeren in die netten, ontstaat er op zijn minst een zweem van afhankelijkheid. Die netten moeten nochtans op een eerlijke en onafhankelijke manier voor alle producenten en leveranciers worden opengesteld. Zolang een van die concurrenten mee participeert in een ervan, is die onafhankelijkheid niet echt gegarandeerd of zou men daar twijfels over kunnen hebben.

Een andere reden waarom die participatie ongewenst is, is natuurlijk het feit dat gemeentebesturen – gelukkig maar – hun burgers helpen in het maken van de juiste leverancierskeuze. In deze tijden lopen in verschillende gemeenten ambtenaren rond, of ze zijn ter beschikking gesteld in de campagne die federaal minister Vande Lanotte heeft opgezet, om mensen te helpen zoeken naar een geschiktere en goedkopere leverancier. Natuurlijk snijdt een gemeente die daar haar best voor doet, bij wijze van spreken in haar eigen vlees, zij schiet in haar eigen voet. Naarmate zij meer burgers helpt aan een goedkopere leverancier, haalt zij minder winst uit ECS.

Dat zijn twee redenen om te zeggen dat men beter vroeg dan laat komaf maakt met de ongezonde participatie van de gemeenten in ECS en, voor wat betreft de gemeenten in de zuivere intercommunales, in EDF Luminus.

Minister, bent u het met mij eens dat die gesprekken over het uittreden van Electrabel uit het gemengd distributienetbeheer best zo snel mogelijk starten? U weet dat het decreet op de intergemeentelijke samenwerking de einddatum 2018 heeft vooropgesteld. Wij moeten daar niet op wachten. Gelet op de problematiek zouden we veel vroeger met de gesprekken over die uittreding moeten beginnen.

Bent u het met mij eens dat in die gesprekken het best ook de exit van de gemeenten uit ECS wordt bekeken en erover wordt onderhandeld en, voor wat betreft de gemeenten die participeren in de zuivere intercommunales, hetzelfde voor wat betreft hun aandeel in EDF Luminus?

De voorzitter: Minister Van den Bossche heeft het woord.

Minister Freya Van den Bossche: Bij de vrijmaking van de energiemarkt is in een splitsing – een ontvlechting – voorzien tussen de distributie – een gereguleerde activiteit – en de levering of verkoop – in se een commerciële activiteit. De eerste activiteit wordt uitgevoerd door de distributienetbeheerders – de intercommunales – en de tweede door de private energiebedrijven. Historisch gezien heeft één leverancier nog een aandeel in de gemengde intercommunales, die zich groeperen onder de naam Eandis, en omgekeerd zijn er nog gemeenten met aandelen bij leveranciers, zijnde ECS en Luminus.

Ik ben er absoluut een groot voorstander van dat de distributienetbeheerders, aangezien zij een natuurlijk monopolie beheren, wat distributie immers is, volledig in publieke handen zouden zijn. Hoewel het decreet Intergemeentelijke Samenwerking van 2001 pas tegen 2018 voorziet in de uittreding uit het kapitaal van Electrabel, heeft de regering om die reden eerder dit jaar principieel afgesproken dat wij ernaar zouden streven dat Electrabel het best tegen 2014 uit het Vlaamse netbeheer verdwijnt. Dat is dus vier jaar eerder dan in het decreet wordt bepaald. De gesprekken daartoe worden inderdaad het best zo snel mogelijk gestart. Ik weet dat een procedure loopt of gestart zal worden om een zakenbank aan te duiden om die gesprekken mee in goede banen te leiden voor Eandis.

Mijnheer Martens, u vraagt mij of die gesprekken niet meteen ook het goede moment vormen om na te denken over de exit van de gemeenten uit Electrabel en Luminus. Er zijn twee goede redenen om ook dat, gelijktijdig, aan te pakken. De eerste, wat principiële, reden haalt u zelf ook aan. Op een moment dat steeds meer overheden de mensen stimuleren om een V-test te doen en om te zoeken naar de voor hen beste en vaak ook goedkoopste leverancier en daar vaak ook zelf aan meewerken – denk maar aan de oefening van enkele weken geleden waarbij mensen op het gemeentehuis vergelijkingen konden laten maken voor hun energiefactuur –, zou het inderdaad wel eens kunnen botsen dat gemeenten die er enerzijds vaak veel aan willen doen om hun inwoners een zo laag mogelijke energiefactuur te gunnen daar anderzijds ook nadeel van zouden kunnen ondervinden, omdat daardoor een aantal leveranciers – zeker de historische leverancier – minder winst maken. Dat moeilijke huwelijk is een eerste, principiële, reden waarom dat een goed idee zou zijn.

Een tweede reden is puur pragmatisch maar inderdaad zeer nuttig. Wanneer de gemeenten de uittreding van Electrabel uit Eandis moeten voorbereiden, kun je dat op een aantal manieren bekostigen. We weten allemaal dat onze gemeenten evengoed krap bij kas zitten als andere overheden en dat zij geen geld op overschot in een laatje hebben liggen om die uittreding te betalen. Dan zijn er twee manieren die mogelijk zijn voor die gemeenten om de exit van Electrabel uit Eandis te regelen, of zelfs een combinatie van die twee manieren.

Dat kan enerzijds met een kapitaalsvermindering. De Commissie voor de Regulering van de Elektriciteit en het Gas (CREG) heeft al duidelijk gesteld dat de verhouding tussen eigen vermogen en vreemd vermogen zeker ruimte openlaat voor een kapitaalsvermindering. Men stelt 33 procent voorop als optimale verhouding, terwijl de Vlaamse distributienetbeheerders een hogere ratio van eigen vermogen hebben.

Anderzijds is het ook zo dat het verkopen van aandelen in ECS de gemeenten middelen kan opleveren die dan weer kunnen worden gebruikt om Electrabel uit te kopen uit Eandis. Voor alle duidelijkheid: dat zal ook van de prijs afhangen. Gemeenten zullen hun broek niet afsteken, en terecht: zij moeten een correcte prijs ontvangen voor die aandelen.

Als u mij vraagt of ik een dergelijke beweging zou verwelkomen en of ik daaraan mijn medewerking zou kunnen verlenen: ja, zeer zeker.

De voorzitter: De heer Martens heeft het woord.

De heer Bart Martens: Minister, dank u voor uw antwoord. U hebt gelijk: die twee financieringspistes zijn aangewezen. De kapitaalsvermindering is trouwens een paar jaar geleden ingezet. Daardoor is het aandeel van Electrabel in de gemengde intercommunales al verwaterd tot een gemiddelde van 20 procent.

Minister, ik weet dat de gemengde sector zich daarop voorbereidt. De gesprekken zijn bezig. De gemeenten gaan wellicht over tot de aanstelling van een zakenbank om de waardebepaling van de participatie van Electrabel en de participatie van gemeenten in ECS tot een goed einde te brengen. Maar hoe zit het in de zuivere sector? Daar is de urgentie veel minder aanwezig en zit men niet met de verplichte operatie dat er een private partner in de netten moet uitreden. De urgentie om zelf uit Luminus uit te treden, is dus minder aanwezig. Bent u ook genegen dat in die zuivere sector dezelfde operatie wordt doorgezet en dat de gemeenten zich daar ook voorbereiden op een uitreden uit EDF Luminus?

Minister Freya Van den Bossche: Ik ben er zeker voorstander van. Als gemeenten zichzelf een belangrijke taak willen toebedelen voor energie, los van de participatie in de distributie, zijn er zeer waardevolle lokale projecten mogelijk inzake energieopwekking, hernieuwbare energie, warmtenetten, nieuwe wijken met slimme energetische oplossingen. Gemeenten zouden zich eerder moeten kunnen richten op lokale productie dan op verkoop. Ik vind dat principieel sowieso een goede keuze voor gemeenten om na te denken over wat voor die gemeente essentieel is. Ik denk dan aan distributie en lokale productie. Die nieuwe initiatieven kunnen van onderuit ook veel steun gebruiken. Leverancier of verkoper hoeft, denk ik in alle eerlijkheid, geen kerntaak voor een lokale overheid te zijn.

De heer Bart Martens: Dat is het antwoord dat ik wou horen.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

■

Vraag om uitleg van mevrouw Patricia De Waele tot mevrouw Freya Van den Bossche, Vlaams minister van Energie, Wonen, Steden en Sociale Economie, over de verplichte schuldsaldoverzekering bij het afsluiten van een Vlaamse Woonlening - 23 (2012-2013)

De voorzitter: Mevrouw De Waele heeft het woord.

Mevrouw Patricia De Waele: Sinds 17 mei 2000 is de ontlener niet langer verplicht om een schuldsaldoverzekering te nemen om een belastingvermindering op kapitaalaflossingen te krijgen. Deze verzekering speelt alleen een rol in geval van overlijden. De ontlener of de nabestaanden kunnen erop rekenen dat, indien een persoon nog voor de volledige terugbetaling van zijn hypothecair krediet overlijdt, het resterende schuldsaldo door de verzekeraar die de premies heeft geïnd, zal worden doorgestort.

Nochtans lees ik op de website van de Vlaamse Maatschappij voor Sociaal Wonen (VMSW) dat de ontlener, en ik citeer letterlijk: “wettelijk verplicht is een schuldsaldoverzekering met afnemend kapitaal af te sluiten ten voordele van de VMSW om de terugbetaling te verzekeren in geval van overlijden. In bepaalde gevallen kan de VMSW een andere vorm van dekking aanvaarden. De VMSW biedt zelf een schuldsaldoverzekering aan, maar het staat u vanzelfsprekend vrij te kiezen waar u die verzekering neemt.”

Minister, ik heb zelf telefonisch contact gehad met de VMSW om dit te verifiëren, en een medewerker bevestigde mij dat dit verplicht wordt en dat dit volgens hem tot het goed bestuur behoorde. Dat zogenaamde goed bestuur waar de VMSW op doelt, zorgt in de praktijk voor schrijnende voorbeelden.

Ik schets dat even aan de hand van een praktijkvoorbeeld, van een vrouw die me onlangs haar wedervaren heeft laten kennen. Ze lijdt aan het chronischevermoeidheidssyndroom (CVS). Ze vroeg een lening aan via het plaatselijke sociale leningkantoor. Die lening werd goedgekeurd. Alle formulieren werden in orde gebracht, de koopakte werd ondertekend, voorschotten werden betaald en het huurappartement waarin ze op dat ogenblik woonde, werd opgezegd. Enkele dagen later kreeg ze de melding dat de sociale lening toch niet kon doorgaan, omdat ze pas een schuldsaldoverzekering kon krijgen als ze volledig genezen is. Door dit laatijdig bericht van de VMSW heeft de vrouw een schuldenberg van 20.000 euro en staat ze binnenkort op straat, omdat het huurcontract van haar appartement werd opgezegd. Ontleners via de VMSW, die sowieso financieel zwakker staan, worden door het handelen van de VMSW met nog meer ellende geconfronteerd.

Minister, volgens mij gaat de VMSW hier drie keer in de fout. Ten eerste kan een schuldsaldoverzekering niet worden geweigerd wegens een zware ziekte, zoals kanker, waarvoor de potentiële ontleners al lange tijd genezen is verklaard. Rechtspraak is daarover duidelijk. Ten tweede bepaalt de wet dat een schuldsaldoverzekering niet verplicht kan worden. Ten derde vind ik het niet kunnen dat de VMSW op deze manier omgaat met kandidaat-ontleners. We mogen op zijn minst verwachten dat de VMSW de wettelijke bepalingen hanteert en mensen die al in een zwakkere financiële en/of maatschappelijke situatie verkeren, op een eerlijke en deontologisch correcte manier informatie bezorgt. Daarbij lijkt het mij niet meer dan logisch dat de VMSW, net zoals andere kredietverstrekkers, zich aan de wet houdt.

Minister, hoe komt het dat de VMSW zich niet houdt aan de wettelijke bepalingen rond kredietverlening? Wat gaat u doen om de onwettelijke verplichting van de VMSW ongedaan te maken? Hebt u weet van het aantal leningen dat door de VMSW geweigerd werd wegens de verplichting om een schuldsaldoverzekering te nemen of wegens de onmogelijkheid van de ontleners om een schuldsaldoverzekering te nemen door ziekte?

De voorzitter: Minister Van den Bossche heeft het woord.

Minister Freya Van den Bossche: Mevrouw De Waele, ik hoop dat ik u kan geruststellen want u hebt het compleet bij het foute eind. De VMSW volgt niet alleen alle wettelijke bepalingen, zij heeft ook een heel billijke wijze van handelen.

Wat die wettelijke bepalingen betreft, verwijs ik naar artikel 79, alinea 2, van het decreet van 15 juli 1997, beter bekend als de Vlaamse Wooncode. Dat vermeldt eerst welke leningen de VMSW kan toestaan en voegt daaraan toe: “De terugbetaling van deze leningen wordt gewaarborgd door een tijdelijke overlijdensverzekering die door de VMSW kan worden aangeboden aan de alleenstaande of de gezinnen die de lening aangaan of hebben aangegaan. De Vlaamse Regering keurt de algemene voorwaarden en de tarieven van de verzekering goed.”

Verder is er ook het Leningenbesluit, dat in zijn 4e en 5e lid bepaalt: “De ontleners moet om de terugbetaling van de lening te verzekeren in geval van overlijden, de schuldsaldoverzekering met afnemend kapitaal sluiten ten voordele van en in samenspraak met de VMSW. Maar onverminderd het vorige lid mag de raad van bestuur in buitengewone omstandigheden een andere vorm van dekking aanvaarden.” Dat is waar het hier over gaat: wat gebeurt er met mensen die niet eenvoudig een schuldsaldoverzekering kunnen krijgen?

De schuldsaldoverzekering is een van de drie toegelaten aangehechte contracten die expliciet worden vernoemd in de wet van 4 augustus 1992 op het hypothecair krediet. De kredietnemer kan in elk geval verplicht worden om die schuldsaldoverzekering af te sluiten met vrije keuze van verzekeraar. Dat betekent dat de VMSW zich houdt aan de wettelijke bepalingen. Voor de aanvragers die wegens gezondheidsredenen geen schuldsaldoverzekering kunnen krijgen, kan de VMSW overeenkomstig dat 5e lid een uitzondering toestaan. Dat betekent dat zij de lening toch kunnen toestaan door die hypothecaire waarborg als voldoende dekking te beschouwen. Hetzelfde geldt wanneer de verzekeraar wegens gezondheidsredenen een te

hoge bijpremie zou eisen. Als men u een schuldsaldoverzekering aanbiedt, maar die is zo duur dat u ze niet kunt betalen, dan hebt u er in feite ook geen.

Ik wil het ook nog even hebben over het aanvaarden van die andere dekking voor mensen die het moeilijk hebben om die schuldsaldoverzekering af te sluiten. In de periode van januari tot juni 2012 zijn er tien dossiers geweest met een aanvraag voor een andere wijze van dekking. Die mensen konden geen schuldsaldoverzekering sluiten of die verzekering zou te duur zijn geweest. Die tien dossiers zijn aanvaard. Er was dus geen enkele weigering van lening door de VMSW wegens het moeilijk of niet kunnen sluiten van een schuldsaldoverzekering. De VMSW zorgt ervoor dat waar mogelijk de schuldsaldoverzekering er is. Waar dan niet kan, omdat ze wordt geweigerd door de verzekeraars of omdat ze zo duur is en dus niet kan worden betaald, aanvaardt de VMSW keer op keer de dossiers met een andere dekking. Zij staat die mensen dus toch een lening toe. De vrouw die u heeft aangeschreven, heeft ook van die specifieke bepaling kunnen genieten. Ook haar dossier is goedgekeurd ondanks het feit dat zij geen schuldsaldoverzekering kon sluiten.

De voorzitter: Mevrouw De Waele heeft het woord.

Mevrouw Patricia De Waele: Minister, ik dank u voor uw antwoord. Het is niet onlogisch dat iemand niet precies meer weet hoe de zaken in elkaar zitten. Op de website van de VMSW staat immers dat men wettelijk verplicht is om die schuldsaldoverzekering af te sluiten. De dag dat ik mijn vraag heb ingediend, stond dat op de website. Vandaag, een week of tien dagen later, is die website al gewijzigd. Het woord wettelijk is gewijzigd. Het lijkt me niet zo vreemd dat sommige mensen niet de juiste weg hebben gevonden.

De Standaard heeft de laatste tijd ook een aantal zaken aan het licht gebracht. Die bewuste vrouw heeft haar geval kunnen uitzetten. Gelukkig is daar wat media-aandacht voor geweest. Die vrouw heeft intussen een lening kunnen krijgen. Ik heb hier de brief bij me waaruit blijkt dat de aanvraag van haar lening voorlopig niet kon worden aanvaard tot zij de volledige genezing van haar stoornissen kon bewijzen.

Minister, dat zijn ernstige zaken. Wat gaat u daaraan doen zodat al die kwetsbare mensen niet van het kastje naar de muur worden gestuurd? Zij moeten vanaf het begin de juiste en correcte informatie kunnen krijgen.

De voorzitter: Minister Van den Bossche heeft het woord.

Minister Freya Van den Bossche: Dat is een heel terechte vraag. Misschien kunt u me die brief eens laten zien. Het is natuurlijk zo dat in de feiten die mensen allemaal een lening krijgen. Als zij echter vanaf het begin geen duidelijke communicatie krijgen over het feit dat de schuldsaldoverzekering moeilijk lijkt te lopen maar dat er een andere manier is om de lening te krijgen, dan betreur ik dat. In dat geval worden mensen nodeloos ongerust gemaakt. Ik ken natuurlijk niet elke brief die vertrekt. Indien dit echter een brief is die vaker wordt verstuurd, een soort sjabloon, dan is de best mogelijke oplossing om die brief op een andere wijze te laten opstellen. Wanneer de communicatie niet volledig strookt met de feiten, moeten we die aanpassen.

Mevrouw Patricia De Waele: Ik dank u voor uw goodwill. Ik zal u de brief bezorgen. Ik onthoud dat u iets wilt doen aan de communicatie zodat dergelijke zaken beter worden gestroomlijnd.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

■